

Un Plauto galego

Celso Parada

Director

Este Plauto que ides ver, quere ser un Plauto que esperte os sentidos, un Plauto tamén godallo e entroideiro, un Plauto que tenta un sincretismo onde conviven os principais personaxes e motivos plautinos; un Plauto, en definitiva, que nace basicamente do procedemento da contaminatio de textos como Aulularia, Anfitrión, Miles Gloriosus e unhas migallas do Gurgullo. Aínda que tamén están presentes outras fontes como as que nos forneceron anteriores versións de Plauto: Ghigo de Chiara, Carlos Trías ou o noso “egrexio teatreiro”, D. Agustín Magán. Pero tamén quixemos recuperar un pouco do espírito choqueiro de Aristófanes e velaí eses coros de cociñeiro, mulleres, olímpicos ou fadistas, que de todo hai...

Así, a contaminatio plautina, método de composición co que Plauto fundía material procedente de varios orixinais gregos nunha comedia e que levou a moitos estudiosos a unha valoración negativa do labor do autor de Sarsina, é para nós un dos grandes piarezas nos que se asenta a orixinalidade deste, e a súa capacidade para reelaborar con mestría a materia tomada das fontes gregas. Neste punto e logo dunha lectura profunda da súa obra, decatámonos de que trala parasitas, os soldados fanfurriñeiros, os vellos luxuriosos, cociñeiro ou lenóns, subxacía un repertorio cómico familiar, que nos ten alimentado ao longo de séculos; e que as tramas e intrigas plautinas, podían inferirse entre elas, sen traizoar o espírito do autor.

A comedia do Gurgullo nace, pois, destas premisas, partindo do soño da parasita Gurgullo, que tenta satisfacer a andorga a través dos “soños”; porque a realidade só dá para “lapotes de esterco”, como o que recibe Gurgullo de Olimpión, o escravo alienado. Así, pois, xa que: “a fame aguza o enxeño” o Gurgullo, sempre na procura de arrimar a “bo xantar”, asiste ás fanfurriñadas do soldado Milhomes, ás peripecias e angustias do avarento Euclión, á luxuria de Seus, etc.

Pero tamén, neste retablo plautino, están presentes o circo, o cabaré, o music-hall e a tradición da comedia moderna. Así que non vos estrañedes de que entre os personaxes plautinos habiten tamén, cómplices, os sorrisos de Chaplin ou de Groucho. E sobre todo, está unha proposta estética que nos vai levar cara ao “naíf”, cara ao onírico, a través desas máscaras que se alonxan do clásico para facerse máis “amables” e mirarnos cos ollos inmensos dun clown.

Máis nada. Que lles guste...